Pwyllgor Diwylliant, y Gymraeg a Chwaraeon

(CWLS (2) 04-06 (p1))

Dyddiad y cyfarfod: Dydd Mercher, 08 Mawrth 2006
Amser y cyfarfod: 9.00am - 12.00pm
Lleoliad y cyfarfod: Ystafell Bwyllgora 3, y Senedd

Polisi Chwaraeon

Cyd-destun Strategol

1. Ym mis Ionawr 2005 cyhoeddais Dringo'n Uwch, strategaeth hirdymor Llywodraeth y Cynulliad ar gyfer chwaraeon a gweithgarwch corfforol. Mae Dringo'n Uwch yn strategaeth integredig, a'i nod yw gwneud y gorau o'r modd y gall chwaraeon a gweithgarwch corfforol gyfrannu at les pobl Cymru. Mae Llywodraeth y Cynulliad wedi ymrwymo i gynyddu nifer y bobl sy'n cymryd rhan mewn chwaraeon a gweithgarwch corfforol, er mwyn sicrhau bod Cymru cystal â'r gorau o fewn 20 mlynedd.

2. Mae'r strategaeth hefyd yn hollbwysig i amcanion Her Iechyd Cymru a'r broses o'i chyflawni, ac hefyd yn cyfrannu at strategaethau lleol a chenedlaethol allweddol eraill. Rydym yn arbennig o awyddus i gydweithio'n agos ag awdurdodau lleol yng Nghymru, er mwyn gwneud y gorau o fanteision y buddsoddiadau sylweddol y maent wedi ei wneud mewn chwaraeon a gweithgarwch corfforol.

3. Mae llawer o waith wedi'i wneud eisoes:

Cynllun Nofio am Ddim – yn ôl arolwg diweddar roedd dros un o bob pump nofiwr dros 60 oed a gymerodd ran yn y cynllun yn rhai a oedd yn defnyddio'r pwll nofio am y tro cyntaf, ac roedd 63% o'r bobl ifanc a holwyd wedi cymryd rhan yn rheolaidd yn y cynllun Nofio am Ddim yn ystod gwyliau'r ysgol.

Cynllun Hyfforddi – mae dros 5,000 o hyfforddwyr hen a newydd yn cymryd rhan mewn cyrsiau hyfforddiant neu arweinyddiaeth pob blwyddyn. Mae tua 12,000 o hyfforddwyr cofrestredig yng Nghymru, a phob blwyddyn mae dros 4,500 o bobl yn dod yn arweinwyr chwaraeon neu'n arweinwyr chwaraeon cymunedol. Bydd y Cynllun Hyfforddi i Gymru yn creu seilwaith o hyfforddwyr ac arweinwyr wedi'i wreiddio yn y gymuned ar gyfer darparu mwy o gyfleoedd i bobl gymryd rhan mewn chwaraeon a gweithgareddau corfforol.

4. Mae Adrannau eraill o'r Llywodraeth yn cymryd rhan lawn hefyd:

Llwybrau Diogel i’r Ysgol – mae’r Adran Datblygu Economaidd a Thrafnidiaeth wedi ymuno â Tesco i annog plant i gerdded neu feicio i’r ysgol.

Deddf Cefn Gwlad a Hawliau Tramwy 2000 – yn dilyn y Ddeddf newydd hon, mae Adran yr Amgylchedd, Cynllunio a Chefn Gwlad yn ymroi i’r gwaith o ddatblygu a hyrwyddo’r broses o roi mwy o gyfleoedd i bobl ddefnyddio cefn gwlad Cymru at ddibenion gweithgareddau hamdden.

Cynllun Atgyfeirio Cleifion i Wneud Ymarfer Corff – bydd yr Adran Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol yn cynnal prosiect i ddatblygu cynlluniau atgyfeirio cleifion i wneud ymarfer corff.

5. Rwy'n datblygu Cynllun Gweithredu er mwyn cynorthwyo'r broses o roi Dringo'n Uwch ar waith. Rwy'n bwriadu lansio'r Cynllun Gweithredu hwn yn fuan yn y flwyddyn ariannol nesaf. Bydd y Cynllun yn amlinellu sut y bydd Dringo'n Uwch yn cael ei gyflawni ar draws y Llywodraeth a thrwy ein partneriaid, megis Cyngor Chwaraeon Cymru, ein partneriaid yn y sector cyhoeddus, y sector gwirfoddol a'r sector preifat.

6. Rydym hefyd yn gobeithio gwneud y gorau o'r cyfleoedd a ddaw i’n rhan yn sgîl y Gemau Olympaidd yn Llundain yn 2012.

7. Er mwyn gosod sylfaen gadarn i'r gweithgarwch hwn rwyf wedi sicrhau bod Cyngor Chwaraeon Cymru yn mynd ati i:

- sicrhau bod rhaglenni presennol y Cyngor Chwaraeon, a’u rhaglenni yn y dyfodol yn cyfrannu'n effeithiol at y broses o gyrraedd targedau Dringo'n Uwch;
- canolbwyntio mwy ar gynyddu cyfranogiad a chynhwysiant cymdeithasol ym myd chwaraeon ac mewn gweithgarwch corfforol yn y gymuned;
- gwneud y gorau o'r cyfleoedd traws-bortffolio, cyfranogi ac 'etifeddu' a ddaw i’n rhan yn sgîl Gemau Olympaidd Llundain 2012;
- cynnal safonau perfformio gwell i wneud y gorau o'r cyfle sydd gan Gymru i lwyddo ar y llwyfan cenedlaethol, yn arbennig yn ystod y cyfnod cyn y Gemau Olympaidd yn 2012; a
- datblygu ei rôl yn eirioli a chefnogi wrth ymwneud ag awdurdodau lleol yng Nghymru.

Adnoddau

8. Mae'r blaenoriaethau sy'n cael eu hamlinellu yn Dringo'n Uwch yn darparu fframwaith strategol ar gyfer dyrannu adnoddau. Maent hefyd yn ffurfio fframwaith ar gyfer galluogi Llywodraeth Cynulliad Cymru i gynorthwyo’r broses o hyrwyddo chwaraeon a gweithgarwch corfforol.

- Cafwyd cyllideb o £6.8m yn 1999, ond byddaf yn buddsoddi dros £24m mewn chwaraeon erbyn 2007/08. Mae hyn yn gynnydd o dros 250% o fewn y portffolio chwaraeon a gweithgarwch corfforol yn unig.

9. Wrth gyhoeddi'r Cynllun Gweithredu uchod, byddaf yn darparu mwy o fanylion ynghylch sut rwy'n bwriadu gweithredu Dringo'n Uwch, ac yn rhoi manylion am fuddsoddiadau penodol. Fodd bynnag, bydd enghreifftiau yn cynnwys:

- adnoddau ar gyfer chwaraeon a gweithgarwch corfforol mewn ysgolion uwchradd;

- adnoddau i gynorthwyo gweithgarwch ar gyfer cyfranogaeth dorfol;

- adnoddau i alluogi chwaraeon a gweithgarwch corfforol i gyfrannu at adfywio cymunedol a dawns, yn dilyn adolygiad o bolisi’r Pwyllgor Diwylliant.

Datblygu yn y Dyfodol

10. Yn 2004 fe wnaethom ni ddatgan ein bod yn bwriadu uno swyddogaethau polisi, strategaeth ac ymchwil Cyngor Chwaraeon Cymru ag Adran Ddiwylliant Llywodraeth y Cynulliad. Ein nod yw gwella atebolrwydd democrataidd drwy ailddiffinio’r berthynas sy’n bodoli o ran strategaeth a pholisi rhwng Llywodraeth y Cynulliad a Chyngor Chwaraeon Cymru. Rydym wedi ymrwymo i fod yn agored, i gynnal partneriaeth a chyfranogiad ac i ddarparu gwasanaeth cyhoeddus drwy ganolbwyntio ar anghenion cymunedau ac unigolion.

11. Mae cynnydd da yn cael ei wneud ar y gwaith hwn, ac rydym yn cadw at yr amserlen ar gyfer rhoi’r newid ar waith erbyn 1 Ebrill 2007. Rydym wedi cynnal trafodaethau cynhyrchiol eisoes, ac mae fy swyddogion i a swyddogion o Gyngor Chwaraeon Cymru yn parhau i gydweithio’n agos i ddatblygu’r dull mwyaf effeithiol o roi’r newid hwn ar waith mewn trefniadau perthynas a gwaith.

12. Mae un cam ymarferol a chadarnhaol iawn wedi cael ei gymryd eisoes, wrth i Bennaeth Polisi Cyfranogiad y Cyngor Chwaraeon fynd ar secondiad i fod yn bennaeth Bennaeth Polisi Chwaraeon Llywodraeth y Cynulliad. Mae hyn yn gymorth mawr i’r broses newid.

13. Mae’n rhaid i unrhyw newid esgor ar welliannau yn y modd yr ydym yn cynnal ein busnes; mae Llywodraeth Cynulliad Cymru wedi ymrwymo i wella gwasanaethau cyhoeddus. Mae’r modd yr ydym yn bwriadu gwneud hyn yn cael ei amlinellu yn Creu’r Cysylltiadau a’i gynllun gweithredu cysylltiedig a fydd yn para am 5 mlynedd – Cyflawni’r Cysylltiadau. Bydd uno swyddogaethau strategol a pholisi Llywodraeth y Cynulliad â Chyngor Chwaraeon Cymru yn datblygu ffyrdd newydd o weithio, a fydd yn cynorthwyo’r broses o fodloni’r targedau a amlinellwyd yn Cyflawni’r Cysylltiadau.